

ÁGRIP

Færst hefur í vöxt að einstaklingar vilji hafa áhrif á þá heilbrigðisþjónustu sem þeim er veitt. Foreldrar barna með sérþarfir eru þar engin undantekning. Undanfarin ár hefur verið reynt að koma til móts við þessar óskir með því að veita skjólstæðingsmiðaða iðjuþjálfun. Þar er áhersla lögð á samvinnu og samábyrgð iðjuþjálfa og skjólstæðings. Þegar skjólstæðingurinn er fjölskyldan í heild er mikilvægt að nýta hugmyndir fjölskyldumiðaðrar þjónustu. Með því er hægt að ná sem bestum árangri og auka vellíðan foreldra og barna. Iðjuþjálfun barna á Íslandi er veitt af ýmsum stofnunum bæði á höfuðborgarsvæðinu og úti á landi. Tilgangur rannsóknarinnar var að kanna viðhorf foreldra barna með sérþarfir til þjónustu iðjuþjálfa og fá með því upplýsingar um hvort þjónustan hafi verið skjólstæðingsmiðuð. Rannsakendur hönnuðu spurningalista sem byggir á hugmyndafræði um skjólstæðingsmiðaða iðjuþjálfun.

Úrtakið var 72 foreldrar barna með sérþarfir sem fengið höfðu þjónustu iðjuþjálfa og svöruðu 50 (69,5%) foreldrar spurningalistanum. Lýsandi megindeg rannsóknaraðferð var notuð við öflun upplýsinga og niðurstöður settar fram í texta og myndum. Niðurstöður sýndu að viðhorf foreldra barna með sérþarfir til þjónustu iðjuþjálfa er almennt jákvætt. Þegar á heildina er litið var skjólstæðingsmiðuð iðjuþjálfun höfð að leiðarljósi í þjónustu iðjuþjálfa að mati foreldra. Hins vegar þótti foreldrum einstaka þáttum innan skjólstæðingsmiðaðrar iðjuþjálfunar ekki nægjanlega vel mætt. Með rannsókn eins og þessari er hægt að rökstyðja ávinning af breytingum á þjónustu og/eða þjónustufyrirkomulagi.

Lykilhugtök: Þjónusta iðjuþjálfa, börn með sérþarfir, skjólstæðingsmiðuð iðjuþjálfun, fjölskyldumiðuð þjónusta.

ABSTRACT

There is a growing trend for individuals to want to exercise influence on health services received. Parents of children with disabilities are no exception. In recent years, client-centered occupational therapy has tried to satisfy these needs, whereby co-operation and shared responsibility between the client and occupational therapist are emphasized. When the client comprises of a whole family it is important to apply the ideas of family-centered service. As a result outcomes are more successful and leads to increased well-being of the parents and children. In Iceland occupational therapy services for children is supplied by various institutions, mainly in the Reykjavík area but in rural areas too. The purpose of the study was to examine the perspective of those parents who have children with disabilities with regard to occupational therapy services received as well as find out whether the service was client-centered or not. A questionnaire was designed that reflected the ideology of client-centered occupational therapy. The sample was 72 parents of children with disabilities and who had received occupational therapy services. There was a 69,5% reply or 50 parents answered the questionnaire. Data collection was through quantitative methods and the outcome put forward as descriptive statistic with texts and diagrams. The results indicated that the view of parents of children with disabilities with regard to occupational therapy services was generally positive. According to the parents, the occupational therapy services were on the whole client-centered. On the other hand, there were individual items within client-centered occupational therapy that parents felt were not sufficiently met. The significance of a study such as this is that it can be used as proof to confirm the advantages of changes to a service and/or organization.

Key words: Occupational therapy services, children with disabilities, client-centered occupational therapy, family-centered service.